

Jaarstukken 2023

24-07-2024

3.3 Treasury

3.3.1 Algemeen

Deze paragraaf biedt de raad inzicht in het treasurybeleid en het risicobeheer van de financieringsportefeuille, waarbij de kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) worden gerespecteerd. Het beleid omvat onder meer rentelasten, renteresultaat, toerekening van rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden, en financieringsbehoeften.

De Wet Fido

De Wet Fido heeft als hoofddoel het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de treasuryfunctie. Het stelt eisen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm om de renterisico's van zowel kortlopende als langlopende schulden te begrenzen. Gemeenten zijn verplicht twee treasury-instrumenten te hanteren: het vaststellen van een treasurystatuut door de gemeenteraad en het opnemen van een financieringsparagraaf in de gemeentebegroting en -rekening.

Interne ontwikkelingen

Intern richt het treasurybeleid van de gemeente Ouder-Amstel zich op financiering met eigen vermogen waar mogelijk. Bij ontoereikende liquide middelen worden kasgeldleningen aangetrokken, gevolgd door langlopende leningen indien nodig. In 2023 is voor het eerst een langlopende lening van 10 miljoen afgesloten om te voorzien in de financieringsbehoefte. Voor 2024 en 2026 wordt verwacht dat investeringen in scholen extra financieringsbehoeften van respectievelijk 15 miljoen en 12 miljoen met zich meebrengen, waarvoor nieuwe langlopende leningen worden afgesloten. De bijbehorende financieringslasten zijn opgenomen in de begroting, waarbij wordt gerekend met een rentepercentage van 2,5%.

Externe ontwikkelingen

Bij externe ontwikkelingen waren de rentetarieven in 2023 sterk wisselend. Voor de begroting is uitgegaan van een rentepercentage van 2,5% voor langlopende leningen, wat als voldoende wordt beschouwd. De feitelijke rentetarieven zullen afhangen van factoren zoals de looptijd, gestelde zekerheden en de economische conjunctuur op het moment van lenen.

3.3.2 Rentevisie

De rente blijft nog steeds relatief laag als gevolg van het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB), hoewel deze niet meer zo laag is als voorheen. Banken kunnen tegen redelijke voorwaarden geld lenen bij de ECB en dit vervolgens gebruiken om kredieten te verstrekken aan bedrijven en consumenten. Voor Ouder-Amstel heeft de stijgende rente een negatief effect, omdat voor toekomstige investeringen leningen moeten worden aangetrokken. In 2023 is er een langlopende lening afgesloten om aan de liquiditeitsbehoefte te voldoen. Gezien de nog steeds relatief lage rentestanden kiezen we ervoor om langlopende leningen af te sluiten met een lange rentevaste periode. Bij leningen die verband houden met specifieke investeringen wordt ook rekening gehouden met de levensduur van die investeringen bij de keuze van de rentevaste periode.

3.3.3 Risicobeheer

Met betrekking tot het risicobeheer geldt dat het uitzetten van middelen alleen is toegestaan via "schatkistbankieren". Dit systeem is per 1 januari 2014 ingevoerd, waardoor overvloedige liquide middelen niet langer bij commerciële banken kunnen worden gestald. In plaats daarvan moeten ze worden gedeponereerd bij het Rijk, tegen een minimale rentevergoeding.

In het kader van het risicobeheer worden vier soorten risico's onderscheiden:

1. Renterisico: Dit risico heeft betrekking op de mogelijkheid van verlies als gevolg van renteschommelingen.
2. Kredietrisico: Dit risico ontstaat wanneer een tegenpartij niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.
3. Liquiditeitsrisico: Dit risico verwijst naar de kans dat een organisatie niet in staat is om aan haar betalingsverplichtingen te voldoen.
4. Koersrisico: Dit risico treedt op bij blootstelling aan valutaschommelingen, wat kan leiden tot verliezen bij het omzetten van vreemde valuta naar de eigen valuta.

Renterisiconorm

De renterisiconorm, zoals vastgesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido), heeft als doel te voorkomen dat bij herfinanciering en/of renteherziening van leningen bij (aanzienlijk) hogere rentestanden grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. Deze norm beperkt de budgettaire risico's door te stellen dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van de totale lasten van de begroting.

Voor langlopende leningen wordt het renterisico berekend door te bepalen welk deel van de leningen in enig jaar moet worden geherfinancierd of waar op grond van de leningvoorwaarden de rente eenzijdig door de tegenpartij kan worden herzien. De wet stelt criteria voor de berekening van dit risico, zoals vastgelegd in de definitie van de renterisiconorm.